

Od redakcji

Pierwszy numer półrocznika „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” z 2020 r. powstał i zostaje oddany czytelnikowi w wyjątkowych okolicznościach panującej pandemii koronawirusa COVID-19, która sparaliżowała życie i działalność milionów ludzi na całym świecie w różnych dziedzinach, w tym także w obszarze prowadzenia badań naukowych. Pomimo niedogodności i zakłóceń oraz wprowadzonych w związku z nimi ograniczeniami możliwa stała się publikacja kolejnego numeru czasopisma, co w dużej mierze jest związane z elektroniczną obsługą procesu zgłaszania, recenzji, redakcji i składu poszczególnych tekstów.

Prezentowany numer otwiera tekst będący owocem badań z obszaru egzegezy Nowego Testamentu. Jest to artykuł, który przedstawia wnioski z przeprowadzonej analizy trzech wersetów (Mt 1,18.20; Łk 1,35), które traktują o roli Ducha Świętego w poczęciu Jezusa przez Maryję.

Kolejne dwa teksty są z zakresu teologii moralnej. Pierwszy z nich, dotyczący problematyki synejdesjologii, wyjaśnia problem wieloznaczności pojęcia sumienia w dyskursie teologicznomoralnym. Drugi tekst, z obszaru bioetyki, przedstawia wypracowany przez Alberta Schweitzera projekt etyki nieograniczonej odpowiedzialności wobec wszystkich istot żywych i ukazuje go jako inspirację do badań na temat etyki globalnej.

Dwa kolejne artykuły zawierają wyniki badań prowadzonych w obszarze teologii pastoralnej. Pierwszy z nich prezentuje traktowanie wymogów moralnych małżeństwa sakramentalnego na podstawie badań empirycznych przeprowadzonych wśród małżonków z diecezji Goroka w Papui-Nowej Gwinei. Drugi artykuł powstał na bazie badań przeprowadzonych wśród duchownych archidiecezji

przemyskiej i dotyczy zagadnienia gotowości duszpasterzy do towarzyszenia małżonkom w rozwoju wiary, i na tej podstawie wskazuje na potrzebę formacji stałej prezbiterów.

Kolejny tekst jest prezentacją badań z zakresu teologii duchowości. Artykuł ten opisuje fenomen stygmatów Elii Cataldo, który na własnym ciele nosi znaki Męki Pańskiej i angażuje się w dzieła ewangelizacyjne. Autor przedstawia jego osobę w kontekście wypełniania charyzmatu „bycia stygmatykiem”.

Artykuł na temat współczesnej młodzieży, jej poglądów i wyznawanych wartości jest z zakresu pedagogiki chrześcijańskiej. Autorka omawia w nim problematykę kształtowania się hierarchii wartości oraz kwestię wprowadzenia młodego człowieka w świat wartości.

Druga część periodyku jest poświęcona zagadnieniom historycznym, na którą składa się pięć tekstów. Artykuł najbardziej odległy chronologicznie dotyczy dotychczas nieopublikowanego dokumentu biskupa wrocławskiego Przeclawa z Pogorzeli z 9 lutego 1370 r., dotyczącego klasztoru Dominikanek w Raciborzu. Biskupi dyplom przechowywany jest w raciborskim oddziale Archiwum Państwowego w Katowicach i stanowi transumpt dokumentu księcia opawsko-raciborskiego Jana I (ok. 1332–1380/1382), wystawionego 12 listopada 1368 r.

Kolejny tekst przedstawia działalność organoznawczą na Śląsku Opolskim Moritza Brosiga (1815–1887) – śląskiego muzyka, organisty i kompozytora, na podstawie jego opinii organoznawczych z lat 1871–1884, zachowanych w zbiorach Archiwum Państwowego w Opolu. Autor skupia się na kwestiach brzmieniowych, ale przywołuje także nazwy ówczesnych warsztatów organmistrzowskich.

Kolejne artykuły zostały poświęcone śląskim kapłanom działającym w pierwszej połowie XX w.: ks. Karolowi Koziołkowi (1856–1938) i Słudze Bożemu ks. Janowi Masze (1914–1942). Ks. Karol Koziołek, proboszcz parafii w Grabinie koło Prudnika, to jeden z czołowych działaczy polskiego ruchu narodowego na Śląsku Opolskim. Autor artykułu, na podstawie dotychczas niepublikowanych dokumentów, przybliży jego działalność w obronie języka polskiego w parafiach Śląska Opolskiego w okresie międzywojennym, a także zaangażowanie w okresie organizowanych wyborów parlamentarnych w latach 1930–1932. Dyskurs poświęcony męczennikowi II wojny światowej przybliży kulisy i kolejne etapy (diecezjalny i rzymski) procesu beatyfikacyjnego ks. Jana Machy, kapłana diecezji katowickiej, zaangażowanego w okresie okupacji w działalność charytatywną. Zwracając uwagę na konsekwentne i wierne trzymanie się procedur wytyczonych przez Kongregację Spraw Kanonizacyjnych, autor nie unika wskazania trudnych momentów towarzyszących procesowi tego w niedalekiej przyszłości kolejnego błogosławionego Kościoła na Śląsku.

Ostatni artykuł został poświęcony dotychczasowemu dorobkowi pisarskiemu o. Krzysztofa Aleksandra Sitnika OFM, jaki opublikował on w latach 2006–2019. Jego osoba wpisuje się w działalność badawczą nad dziejami zakonu franciszkańskiego w Polsce i jest kontynuacją śmiałych projektów naukowych, jakie po II wojnie światowej realizowane są przez uznanych w polskiej historiografii badaczy dziejów tego zakonu. Autor analizuje dorobek naukowy o. Sitnika w oparciu o powszechnie przyjętą metodę biobibliograficzną.

W rubryce *Recenzje – Materiały – Sprawozdania* pierwszy tekst jest przekładem z języka łacińskiego traktatu *De verbo Dei* opata Hugona od Świętego Wiktora. Drugi tekst jest poświęcony staropolskiemu żywotowi bł. Ilony z Wolszprem OP (1200–1240). Ponadto w dziale tym ukazały się dwie recenzje książek z zakresu historii Kościoła. Pierwsza to recenzja książki A. Weissa dotycząca akt wizytacyjnych parafii Wolsztyn z 1777 r., a druga dotyczy monografii H. Olszara poświęconej osobom pochodzącym lub działającym na terenie górnośląskiej gminy Gorzyce.

